

PLANIFICAREA PROGRAMELOR

Pentru tineri cercetășia înseamnă distracție, jocuri, campuri, activități, natură, autorealizare, uniformă, însemne și apartenența la un grup. Scopul cercetășiei este de a contribui la dezvoltarea tânărului în vederea atingerii potențialului său maxim din punct de vedere fizic, intelectual, social, spiritual, afectiv și al caracterului că individ, cetățean și membru responsabil al comunității locale, naționale și internaționale.

Acest scop, în pedagogia Scout, este atins printr-o combinație unică de elemente:

- **Sistemul patrulelor**
- **Un Legământ și o Lege**
- **Un program de activități care asigură tinerilor distracție, aventură și provocări.**

Misiunea voastră, că lideri, este să combinați cu atenție aceste ingrediente astfel încât să puteți oferi cercetășului o experiență unică în viață, pe perioada în care el este un membru activ al Mișcării. Că un "produs secundar" al participării la programele și activitățile pe care i le asigurați, veți avea bucuria să vedeți cum copilul pe care l-ați primit în grijă crește și se dezvoltă într-un tânăr adult.

Sistemul patrulelor

Încă de la începuturile Mișcării, ideea de "grup" a stat la baza cercetășiei. Aceleași principii, adaptate corespunzător, sunt utilizate pentru toate ramurile de vârstă.

Este dificil să prezentăm o definiție clară deoarece "sistemul patrulelor" îmbracă nenumărate forme. Totuși, în linii generale, termenul definește un grup de tineri, cu un oarecare grad de permanență, sub conducerea unuia dintre membri.

Liderul si sistemul patrulelor

Esenta problemei rezidă în realizarea faptului că patrula este elementul de baza al cercetăsiei. Seful grupului (patrulei) poarta responsabilitatea asupra a tot ceea ce se întâmpla. Si atunci, de se mai avem nevoie de lideri?

S-ar putea să surprindă ideea că, în fapt, intentia noastră este să acordam tinerilor (cu exceptia celor din ramura 8-11 ani) responsabilități reale în conducerea unității. Vor fi, cu siguranță voci care să afirme "Doar nu asteptati că tinerii CHIAR să facă asta !". Ei bine, cu sprijinul adultilor, se poate – sarcina liderilor este să-i ajute pe cercetasi să preia responsabilități, si nu să si le asume ei însisi.

Se spune că un bun lider cere de la tineri actiuni aflate imediat deasupra nivelului lor normal de competență.

Exemple:

Unitatea 8-11 ani: Această ramură este condusă asemeni unei familii, cu liderii luând majoritatea deciziilor, dar cu sefii de patrula implicati în "consilierea" liderilor asupra tipului de activități pe care urmează să le desfășoare.

Sefii de patrulă sunt, de asemenea, responsabili pentru membrii din patrula fiecăruia, însă nu sunt implicati în luarea deciziilor în ceea ce priveste unitatea.

Unitatea de temerari: Unitatea de temerari este condusa de Consiliul Sefilor de Patrula. Acest grup cuprinde, pe lângă sefii de patrulă, si un lider adult. Majoritatea deciziilor legate de conducerea unității sunt luate de către sefii de patrulă însă liderul are întotdeauna ultimul cuvânt sau drept de veto.

Sefii de patrulă au, de asemeni, îndatorirea de a pregăti, organiza si conduce propria patrulă.

Grupul de exploratori: Grupul de exploratori este o structură ce se auto-guvernează si în care fiecare membru este implicat în luarea deciziilor fie direct, fie prin intermediul comitetului executiv ales. Rolul liderului este, în general, unul de catalizator. El se asigura că deciziile sunt luate într-un mod corect si democratic si că ele sunt puse în practica în consecință.

De ce "sistemul patrulelor" ?

După ce am spus cate ceva despre cum functionează "sistemul patrulelor", să vedem si care ar fi avantajele lui:

- Tinerii se asociază, în mod natural, în grupuri relativ stabile. În loc să încercam să impunem un mod de organizare artificial, este mai eficient să ne folosim de această tendinta naturală.
- In interiorul grupului, membrii săi găsesc prietenie, recunoastere, un statut, siguranță si sentimentul apartenentei. Pornind de aici, putem începe să oferim oportunități care să ajute la dezvoltarea tinerilor în toate ariile.
- **Desi dorim să transmitem responsabilitatea către tineri, este evident că nu putem face totul dintr-o dată; asta ar conduce la respingere. O unitate este un grup prea mare pentru a fi condus de un copil de 10 ani, dar coordonarea unei patrule n-ar trebui să-i depășească capacitatea. Utilizarea grupurilor mici are si avantajul că oferă mai multor tineri posibilitatea de a-si asuma responsabilitatea conducerii.**

Programele

Programele cercetăsești pot fi pe atât de variate pe cât și-o doresc membrii Organizației. Este foarte important că ele să fie atent planificate, astfel încât să asigure fiecărui individ oportunitatea de a lua parte activ la desfășurarea lor. Structura programelor trebuie să fie în concordanță cu vârsta participanților. Este foarte important ca obiectivele lor să fie realizabile, însă în același timp să reprezinte o provocare pentru individ și grupul său.

În acest sens, putem lua exemplul hike-ului:

Copiii între 8-11 ani pot lua parte la hike-uri de o zi - este de așteptat că ei să știe să împacheteze bagajul și, eventual, să gătească o masă simplă.

Temerarii pot organiza expediții de week-end în teren greu, dormind sub cerul liber sau în cort. Mesele vor fi gătite de ei însșiși pe primusuri sau la foc deschis.

Exploratorii participa la activități mai aventuroase, în zona alpină sau peste hotare, utilizând tot ceea ce au învățat ca temerari.

Este foarte important, asadar, ca programul să fie realizat la un nivel corespunzător. Fiecare ramură de vârstă are un sistem de progres personal; acesta a fost realizat astfel încât să răspundă nevoilor și dorințelor tinerilor din respectiva ramură. Liderul care, atunci când dezvoltă ideea unui program sau o activitate, se raportează la sistemul de progres, va realiza că îi va fi mult mai ușor să aducă programul la un nivel potrivit.

Idei

Probabil că cea mai frecventă întrebare pusă de liderii care doresc cu adevărat să organizeze un program atractiv și aventuros pentru o unitate este: "De unde să iau ideile?" "Cum să transform Științele Naturii într-o activitate atrăgătoare?"

Practica, reacția cercetășilor și experiența, cuplate cu o imaginație bogată – acesta este răspunsul. Cercetășia a fost activă timp de aproape 100 de ani, așa că avem câteva idei care și-au dovedit eficiența. Ele sunt tipărite în manuale, reviste și pachete de resurse, cum este și acesta.

Totuși, dacă doriți să realizați un program "remarcabil" în cadrul unității, va fi necesar să luați o idee testată din sursele amintite și să-i adăugați un pic din "magia personală".

Acum, că am discutat conceptul global de programe cercetăsești, o să trecem mai departe și o să încercăm să oferim o imagine asupra tehnicilor și cunostintelor necesare pentru a putea organiza programe de calitate în cadrul unității voastre.

De ce sa planificam?

Natura dinamică a programului cercetăesc necesita o planificare atenta a tuturor întâlnirilor si activitătilor. Tinerii din unitate vor astepta distractie, actiune si aventura de fiecare data când vă întâlniti. Astfel, va fi necesar să le asigurati un program variat de activități, atât la întâlnirile săptămânale cât si la actiunile speciale.

Tineti minte: majoritatea tinerilor nu se pot concentra mai mult de 15 min. De aceea este necesar ca, în cazul unei întâlniri de doua ore, să aveti pregătite pana la opt activități diferite în orar.

Varietatea

Atentia este captată si păstrată prin varietatea diferitelor teme. De aceea, este indicat să căutati să acoperiti o arie cât mai largă de subiecte cu ocazia fiecărei întâlniri. Pe lângă acestea, va trebui să vă îngrijiti si de activitătile în natură (hike-uri, vizite, campuri).

Programul unitătii trebuie să fie "activ", dacă vrem că grupul să fie activ. Astfel, nu vom pierde membrii si nici nu vom avea dificultăti în recrutarea altora; însă, pentru aceasta, liderii vor trebui să depună eforturi considerabile în conducerea întâlnirilor si organizarea activitătilor

Planificarea face că totul să devină mai usor de organizat; asa că de ce să nu stabilim dinainte cum si ce tip de programe urmează să oferim unitătii, astfel încât să ne satisfacem atât nevoile noastre cat si pe cele ale cercetasilor ?

Cum sa planificam?

Exista doua moduri de planificare:

Planificarea pe termen lung

Planificarea pe termen scurt

Planificarea pe termen lung

Planurile pe termen lung privesc activitatea unității pentru un an întreg. Acestea constau în:

- O lista a temelor de programe selectate pentru anul ce urmează
- Datele (orientative) de desfășurare a activităților și o listă a celor mai interesante dintre ele
- Sugestii și termene pentru vacanța de vară
- Date ale evenimentelor regionale și naționale și decizii asupra participării Unității

Realizarea unui astfel de material cere, în medie, 3-4 ore de muncă efectivă. De aceea, ar fi o idee bună ca el să fie definitivat de-a lungul unei întâlniri speciale, într-o sâmbătă după-amiază. "Anul cercetălesc" începe, de regulă, în septembrie și se încheie odată cu campul anual din vară. Astfel, cea mai bună perioadă pentru completarea planului pe termen lung este luna august.

Resurse

Înainte de a începe creionarea planului anual, adunați toate materialele disponibile:

- Sugestiile cercetărilor
- Idei din cărți și reviste
- Pachetul de Resurse pentru liderii cercetărilor
- Calendarul evenimentelor
- Tabelul de planificare anuală

Cadrul

Nu este necesar să planificăm conținutul în amănunt al fiecărei întâlniri și nici să stabilim detalii de organizare a acțiunilor pentru anul următor. Acestea vor fi definitivate în cursul întâlnirilor alocate planificării pe termen scurt tinute, în medie, o dată pe lună. Deocamdată trebuie stabilit numai cadrul întâlnirilor săptămânale.

Acesta poate fi realizat utilizând "module de idei" (vezi materialul alocat întâlnirilor unității). Când se fac propuneri privind datele de desfășurare sau subiectul anumitor evenimente, trebuie avute în vedere perioada anului și condițiile meteo probabile. De asemenea, pentru activitățile în natură, se va ține cont de vacanțe și zilele de odihnă oficiale.

Realizarea materialului scris

Odată ce ati decis asupra a ceea ce se va întâmpla, completați tabelul de planificare anuală și notați detaliile separat. Planul pe termen lung este un schelet pentru activitatea anului care vine; el este detaliat în fiecare lună, pe măsură ce timpul înaintează.

Planificarea pe termen scurt

Planificarea pe termen scurt se referă la detaliile și termenele precise ale programului de activități. "Regulile de aur" ale unui plan pe termen scurt sunt:

- **CINE ?**
- **CE ?**
- **CAND ?**
- **UNDE ?**
- **CUM ?**

În mod normal, toți liderii trebuie să participe la realizarea acestui tip de planificare. Întâlnirea lunară de planificare va stabili detaliile programului (întâlniri și activități) pentru o lună; el trasează, de asemenea, sarcini fiecărui individ astfel încât totul să funcționeze fără sincope. Șeful unității trebuie să acționeze ca un Manager General care se asigură că totul este organizat realist și eficient. E de dorit să existe și planuri alternative, pentru orice eventualitate.

Jurnalul de programe al Unității

La sfârșitul unei întâlniri de planificare pe termen scurt ar trebui să aveți clar stabilite toate detaliile întâlnirilor săptămânale și ale activităților pentru o lună, redactate în forma "fișelor de planificare a întâlnirilor" sau a "jurnalului de programe". Aceste documente trebuie păstrate la loc sigur, astfel încât să le puteți consulta ulterior în cursul anului, în cazul în care doriți să organizați din nou același tip de întâlnire sau activitate.

Evaluarea

În scopul de a îmbunătăți calitatea programului întâlnirilor săptămânale și al activităților, este indicat să alocați câteva minute, la începutul fiecărei sesiuni de planificare, pentru evaluarea activităților din ultimele luni:

- Cercetășii au apreciat activitățile ?
- Ideile au fost realiste ?
- Ce am fi putut face mai mult ?
- Dacă ceva nu a funcționat, care au fost cauzele ?
- A fost ceva lăsat pe dinafară ?

Nu uitați să faceți scurte notite în "Jurnalul de Programe", în dreptul fiecărei activități, pentru referințe ulterioare.

Idei

De unde găsim ideile pentru programe? În principiu, de oriunde. Indiferent de subiect, pe el se poate broda un program care să implice tehnici și experiențe cercetășesti.

Surse de idei:

- Stiriile TV
- Ziarele
- Programele de televiziune
- Viata, în general
- Romane / ărti
- Manuale
- Membrii Unității
- Brainstorming
- Imaginatia
- Filme
- Stagiile de formare

În procesul de căutare a ideilor, trebuie să avem în vedere două nivele:

- Idei pentru tema programului
- Idei pentru elementele programului

Un exemplu poate fi un program de 3-4 săptămâni a cărui temă să fie "Comert și bănci" (idee provenită de la TV, rubrica financiară a ziarelor sau o carte). Elementele programului ar fi jocul "Monopoly", examinarea bancnotelor în vederea identificării falsurilor, Wide-Game-ul "Banca" sau orice altă activitate legată de finanțe sau chiar de mari jefuitori de bănci.

Atunci când căutați idei pentru teme încercați să vă folosiți imaginația; gândiți-vă la subiecte de ordin general, însă cu potențial mare de "ramificare". Toate acestea vor deveni mai clare odată cu prezentarea conceptului de "rețea de programe" (vezi anexa) dar, în principiu, dacă alegeți o temă ca, să zicem, "Focul", aceasta vă limitează oarecum opțiunile în ceea ce privește elementele programului. În același timp, dacă tema este prezentată ca "Marele Incendiu de la 1621" sau "Backdraft", subiecte bazate pe emisiuni TV sau filme de succes, posibilitatea de a include mai multe elemente se mărește considerabil. Aceasta înseamnă că veți avea o mai mare varietate în programele unității, iar cercetășii pot fi implicați și se pot identifica în teme mult mai ușor.

Cunostinte cercetăsesti

In dezvoltarea programelor Scout trebuie întotdeauna avute în vedere patru elemente:

- Distractia
- Cunostintele cercetăsesti
- Experientele folositoare în viata
- Sistemul de progres

Astfel, în exemplul de mai sus – “Comert si bănci” - examinarea bancnotelor si identificarea falsurilor urmăreste educarea spiritului de observatie, în timp ce un joc legat de finantele mondiale dezvoltă înțelegerea problemelor globale ale omenirii.

Nu e o idee strălucita să “predam” tehnicile cercetăsesti într-o atmosferă rece, de scoala. Cercetăsia înseamnă învățarea prin actiune, distractie, aventura si provocare. Asa că încercati să va gânditi la o maniera novatoare de introducere a tehnicilor cercetăsesti în cadrul actiunilor unității, cu ajutorul elementelor programului. Acest material sugerează câteva idei despre cum să introduceti acest concept.

“Reteaua de programe”

Reteaua de programe este unul dintre cele mai folosite mijloace de dezvoltare a programelor variate si interesante. Odată familiarizati cu regulile rețelei, planificarea programului unității devine o bagatelă.

Regula nr. 1 Să cunoasteti diferitele tehnici cercetăsesti si sistemul de progres personal al ramurii de vârstă respective.

Regula nr. 2 Când alegeti o temă de bază, gânditi-vă la patru lucruri:

1. Se pot cercetasii raporta la ea ?
2. Este destul de larga pentru a permite dezvoltarea unui program complex?
3. Pot elementele programului legate de temă să implice termenii de baza prezentati mai sus (distractie, tehnici cercetăsesti, experiente folositoare în viață si sistemul de progres personal) ?
4. Va fi plăcut ?

Regula nr. 3 Dezvoltati rețeaua cat mai departe posibil. De cele mai multe ori, elementele programului săptămânal nu pot fi identificate decât pe marginea structurii.

Cum să începeți construirea unei rețele

Pentru început alegeți o temă sau o idee de bază. Selectarea acesteia este cea mai importantă parte a procesului. Pe cât posibil, evitați subiectele de un singur cuvânt (foc, cort, clovn, natură). Este mai indicat să alegeți teme ca "Marco Polo", "Selectia Naturala", "Vine cirul" etc. Astfel, devine mai ușor să introduceți în cadrul programelor tehnici noi, diferite de cele care sunt legate direct de temă. Puteti să vă folosiți imaginația și să porniți de la teme ca "Agentul 007", "Indiana Jones" sau "Dune". Cu cât este mai plină de imaginație tema aleasă, cu atât mai variat și mai interesant va deveni programul.

Odată ideea centrală stabilită, ea este scrisă în mijlocul paginii, încadrată într-un chenar (vezi anexa). Acum va trebui să construiți de jur împrejur. Încercați să porniți de la asociații de idei generale ce se leagă de temă. Apoi extindeți fiecare dintre aceste puncte și continuați tot așa, "explorând" tema până ce nu mai apar idei sau conexiuni noi.

Transpunerea rețelei într-un program săptămânal

Acum, că rețeaua a fost completată, e timpul să "încadram" ideile emise într-un program de activități și subiecte de întâlniri. Începeți cu acelea care sunt mai ușor de realizat.

Când realizați "încadrarea" nu uitați regulile structurării unui program de calitate (15 min./subiect și varietatea). Completați toate cele patru căsuțe din josul paginii (vezi anexa). E posibil ca unele teme să determine idei suficiente numai pentru 2 întâlniri, iar altele pentru 6 sau 7.

În acest caz, alegerea este a voastră; puteți utiliza o temă atâta vreme cât considerați că ea rămâne atractivă dar, din nou, nu uitați varietatea !

Învățarea prin acțiune

Elementele programului pe care le alegeți ar trebui să asigure cercetărilor din unitate învățarea prin acțiune; rolul liderului reducându-se la acela de expert ce supraveghează și intervine numai dacă este cazul. Dacă se fac greșeli, arătați tinerilor cum se face și apoi cereți-le să mai încerce o dată. În cazul ramurii de vârstă 8-11 ani cele mai multe dintre "corecții" pot fi lăsate pe seama sefului de patrulă sau a celor cu mai multă experiență.

E posibil ca în cuprinsul unui plan anual să apară același tip de tehnici, sub diverse forme, legate de mai multe teme. Aceasta nu e o problemă, deoarece înseamnă că ele pot fi repetate, iar cercetății pot sedimenta deprinderile mult mai ușor. În orice caz, este important să demonstrați utilizarea unei anumite tehnici în cât mai multe moduri posibile – încercați să nu repetați aceiași idei de prea multe ori.

Pachetul de Resurse pentru liderii cercetărilor prezintă toate aceste concepte, într-o formă "de-a gata". E posibil să luați aceste informații așa cum sunt ele prezentate și să realizați un program pentru unitatea voastră utilizând direct sugestiile prezentate.

Noi însă vă recomandăm să utilizați elementele pachetului doar pentru a face procesul de planificare ceva mai ușor și pentru a vă stimula gândirea. Condimentați totul cu imaginația voastră și a celorlalți lideri astfel încât întâlnirile și activitățile unității să devină un pic mai speciale.